

Gennemførelse blev derefter definitivt opgivet af Finansministeriet, der i 1851 udtalte, at Besidderne kunde „forblive i uforstyrret Besiddelse af Husene imod fremdeles at erlægge samme Grundafgift af Pladsene som hidtil“⁷⁵⁾. Husene vare imidlertid blevene særskilt matrikulerede og skyldsatte i den nye Matrikul af 1844. Den ligefremme Følge heraf var, at Husene maatte overgaa til selvstændig Skattesvarelse. Husmændene betalte nu ifølge Erdn. 24. Juni 1840 Skatten efter det nye Hartkorn, eller den egentlige Landskat ved Siden af Grundafgifterne til Jordebogskassen. Ganske vist vare disse Afgifter oprindelig — eller senere Godtgørelsen — ogsaa Ækvivalent for Skattesvarelsen af Huslodderne, jfr. ovenfor; men da der ikke i Matrikullen af 1844 var tildelt Husene nogen Gammelskat, og Gaardene saaledes i Virkeligheden ikke havde mistet noget af det gamle, skattepligtige Hartkorn, kunde der ikke fra Husmændenes Side indvendes noget imod den paa Husenes nye Hartkorn hvilende Skattebyrde. Men et andet Spørgsmaal var, om Grundafgifterne mulig burde have lidt en vis Nedsættelse, fordi den særlige Matrikulering og Skyldsætning af Husene kunde siges at have befriet Gaardmændene for den Husene paalignede Landskat — hvilken Gaardmændene jo havde maattet svare, dersom Husene vare forblevne under Gaardhartkornet⁷⁶⁾. Dette Spørgsmaal blev dog ingen Sinde drøftet fra nogen Side, vistnok fordi Husene, sete i Forhold til Jordebogskassen, af mere tilfældige Grunde overgik til selvstændig Skattesvarelse. Gaardmændene beholdt ogsaa den hele — kontraktmæssigt fastsatte — Godtgørelse, og saaledes er Forholdet ogsaa i Nutiden, idet Jordebogskassen aarlig udbetaler *Gaardmændene i Asminderød* Godtgørelsen med det oprindelige Beløb, eller med 75 Kr. 39 Ø. Det bemærkes i øvrigt, at Grundafgifterne i de senere Tider ere blevene noget formindskede, idet flere Husgrunde ere bortsolgte i Medfør af Lov 27. Januar 1852, saaledes at Afgiftsforpligtelsen for disses Vedkommende er bortfalden⁷⁷⁾.

Jordebogskassen svarer dernæst en Godtgørelse af en noget anden Art til de nævnte *Gaardejere i Forening med Gaardejerne i Vexebo*. Denne Godtgørelse har følgende Oprindelse. I Aarene 1781 og 1784 blev der bortsolgt en Del Arealer fra de uopdyrkede *Overdrevsjorder*, som Gaardmændene i Asminderød og Vexebo ejede i Fællesskab. Ved Salget betingedes en aarlig Grundafgift af Arealerne, hvilken Afgift — ligesom oprindelig den ovenomhandlede — *dels* skulde ækvivalere Afsavnet, *dels* tjene som Godtgørelse for Skattesvarelsen af Arealerne; disse vedbleve nemlig at henhøre under Bøndernes samlede skattepligtige Hartkorn. Da derefter Bøndergaardens Jorder, hvorunder de resterende Overdrevsstræk-

⁷⁵⁾ Se nysnævnte Pakkesag J. Nr. D. 66/1900.

⁷⁶⁾ Om Udregningen af en saadan Nedsættelse bemærkes følgende: Da Husene fra gammel Tid af vare indbefattede under Gaardenes Hartkorn, indeholdt Skatterne af dette Hartkorn ogsaa fuld Skat af Husene. Ifølge de almindelige Regler i Forordning 24. Juni 1840 blev der nu fra Aaret 1844 at regne overført ca. $\frac{1}{6}$ af den hele, tidligere (ved Forordning 15. April 1818 paabudne) Landskat paa Gaardenes nye Hartkorn, hvilket Beløb fremdeles kaldtes *Landskat*, medens de øvrige ca. $\frac{5}{6}$ vedblev at hvile paa Gaardenes gamle Hartkorn, idet denne Brøkdelen for hver enkelt Gaards Vedkommende udregnedes til en fast, aarlig Afgift under Navn af *Gammelskat*. Samtidig blev der altsaa tildelt Husene Landskat efter det nye Hartkorn. Gammelskat blev der derimod ikke paalagt dem, jfr. ovenfor i Teksten. Gaardenes Gammelskat indeholdt vel herefter ogsaa Skat af Husene, da det gamle Hartkorn, — hvorunder Husene vare indbefattede, — jo var uformindsket. Men den særskilte Ansættelse af Husene til nyt Hartkorn maatte dog siges at have befriet Gaardene for den Del af den nye Landskat, som disse ellers have maattet svare, dersom Husene ogsaa i den nye Matrikul vare forblevne under Gaardhartkornet, — og dette altsaa for saa vidt var blevet forøget Husene havde nu saaledes selv overtaget den dem vedkommende Del af den nye Landskat (altsaa af den ene Sjattedel af Gaardenes tidligere, samlede Skat), og følgelig kunde Grundafgiften, der tidligere bl. a. var erlagt som Ækvivalent for den fulde Skattesvarelse af Husene, fremtidig kun indeholde Vederlag for Betalingen af den paa Husene faldende Del af Gaardenes Gammelskat (altsaa af de $\frac{5}{6}$ af Gaardenes tidligere Skat.) Grundafgifterne indeholdt med andre Ord fremdeles Ækvivalent for, at der ogsaa for Husene blev betalt Skat efter det gamle Hartkorn, men denne Skat var kun $\frac{1}{6}$ af den tidligere. Følgelig bliver Resultatet da det, at der i 1844 kunde have været Tale om at nedsætte Afgifterne netop med $\frac{1}{6}$. (Denne bestemte Brøk synes der i hvert Fald at maatte være regnet med; thi selv om Grundafgifterne oprindelig ogsaa vare en Slags Lejeafgift og altsaa ogsaa ækvivalerede Afsavnet af Jorden, kunde dette Hensyn dog ikke uden al Vilkaarlighed motivere Anvendelsen af en endnu mindre Brøk, da man dog ikke kunde henhøre nogen bestemt Del af Afgiften til særlig at erstatte Afsavnet, jfr. det ovenfor bemærkede).

⁷⁷⁾ Efter Iværksættelsen af disse Salg og efter Salget af de Huse, som vare modtagne i Fæste, til Selveje, er der formentlig nu kun ca. 10 Huse tilbage, som svare de oprindelige Grundafgifter, se fornævnte Sag, D. 66/1900.